

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Bolleboos

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 10 mei 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 28 maart 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang Bolleboos. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal)achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Deze peuteropvang maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op de peuteropvang en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers goed rekening houden met wat de peuters nodig hebben. Zij werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op de peuteropvang veel aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

Kinderopvangorganisatie: Stichting
Kinderopvang en
Peuterspeelzaalwerk Culemborg

LRK-nummer: 307915128

Totaal aantal doelgroepeuters: 8

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op de peuteropvang aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op de peuteropvang en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

De leiding van de peuteropvang kijkt in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De leiding maakt jaarlijks samen met het team een plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van de peuteropvang legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op peuteropvang Bolleboos.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Tabel overzicht standaarden

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Activiteiten en leeswijzer

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep(en), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren en locatiemanagers. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en/of de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
  - V Voldoende
  - G Goed
- .....

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op peuteropvang Bolleboos.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang Bolleboos als 'goed'. De meeste standaarden zijn goed.

Context

Peuteropvang Bolleboos maakt deel uit van de stichting Kinderopvang en Peuterspeelzaalwerk Culemborg (SKPC). Bolleboos is gehuisvest in een aantrekkelijke ruimte in de brede school, waarin tevens meerdere basisscholen zitten. Bolleboos kenmerkt zich door professionele pedagogisch medewerkers, die oog hebben voor de behoeften van (doelgroep-)peuters.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 28 mei 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

Er zijn geen afspraken gemaakt voor vervolgtoezicht.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op peuteropvang Bolleboos.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod			<i>ℓ</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			<i>ℓ</i>
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking			<i>ℓ</i>

Toelichting Ontwikkelingsproces

OP1. Aanbod

De standaard Aanbod waarden we als 'goed'.

De pedagogisch medewerkers van de peuteropvang gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

We waarden het aanbod als goed, omdat wij hebben gezien dat goed aansluit bij de ontwikkeling van de peuters. Voor peuters die veel meer aankunnen en voor peuters die moeite hebben met het aanbod, worden steeds beredeneerde keuzes gemaakt als het gaat om de opdrachten en de speel/leeromgeving.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard Zicht op ontwikkeling waarden we als 'voldoende'.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de

ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. De voorschool gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

Waar Bolleboos zich nog in kan verbeteren, is het beter vastleggen van de uitgevoerde tutoractiviteiten: niet altijd is duidelijk of en wanneer deze extra hulp is ingehaald na afwezigheid van de peuter. Daarnaast hebben wij aangedrongen op eenduidige en objectieve beoordelingscriteria als het gaat om de observatielijsten.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

De standaard Pedagogisch-educatief handelen waarderen we als 'goed'.

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de observanten van de voorschool het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag/het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Zij gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling. Tot slot geven de pedagogisch medewerkers de peuters inhoudelijk feedback op hun speel- en leerproces.

We waarderen pedagogisch-educatief handelen als goed, omdat uit het handelen van de pedagogisch medewerkers een grote betrokkenheid blijkt; zij benaderen de peuters met respect en zijn samen goed op elkaar ingespeeld. Een puntje van aandacht (zoals besproken tijdens de onderzoeksdag) is nog wel het snel(ler) ingrijpen als peuters zich niet aan de afspraken houden en bij dreigende

ruzietjes onderling.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als 'goed'.

De leiding van de peuteropvang en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroepeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool en de basisschool zorgen bovendien voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er is een doorgaande lijn in het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en apps of email. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen. We waarderen de samenwerking als goed, omdat Bolleboos goed samenwerkt met de basisscholen die in hetzelfde gebouw zitten. Deze scholen willen zich profileren als 'taalscholen'. Bolleboos haakt hierop aan door dit traject samen met de basisscholen te doorlopen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		●	

Toelichting Resultaten voorschoolse educatie

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard Ontwikkelingsresultaten waarderen we als 'voldoende'.

De voorschool heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool betreft daarbij

de ontwikkelingsgroei van de kinderen. De voorschool weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

Het is aan te bevelen om afspraken te maken met de gemeente Culemborg over het opvragen en aanleveren van ontwikkelingsresultaten.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			<i>h</i>
KA2 Kwaliteitscultuur			<i>h</i>
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

Toelichting Kwaliteitszorg en ambitie

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard Kwaliteitszorg waarderen we als 'goed'.

De houder van de peuteropvang heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

De peuteropvang heeft ambitieuze doelen geformuleerd. De leiding van de peuteropvang evalueert via een cyclische werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Daarnaast worden ouders bevroegd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

We waarderen de kwaliteitszorg als goed, omdat SKPC duidelijk gericht is op voortdurende kwaliteitsverbeteringen en hier ook aantoonbaar aan werkt. Zo zijn er plannen uitgewerkt om ook extra tutoring te verzorgen voor kinderen van arbeidsmigranten. Dit gebeurt nu nog niet op de voorschoolse locaties. Ook wordt het aanbod getoetst aan de SLO-doelen voor peuters, hetgeen de kwaliteit van het gebodene ten goede komt.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard Kwaliteitscultuur waarderen we als 'goed'.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholingen om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling. We waarderen de kwaliteitscultuur als goed, omdat zichtbaar is dat men met veel plezier en grote betrokkenheid werkt aan kwalitatief goed voorschools beleid. De pedagogisch medewerkers voelen zich serieus genomen als zij voorstellen ter verbetering aandragen en kijken met een positief-kritische houding naar het beleid en de uitvoering van de voorschoolse educatie binnen hun stichting.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard Verantwoording en dialoog waarderen we als 'voldoende'.

De leiding van de peuteropvang verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. De leiding van de peuteropvang bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen.

De verantwoording naar de gemeente is nu tamelijk summier en richt zich op bovenstaande zaken. Het zou goed zijn als het gemeentelijk beleid structureel getoetst zou worden aan de praktijk van de peuteropvang Bolleboos.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe zij hier mee aan de slag gaat.

Hartelijk dank voor het toezenden van dit positieve inspectierapport.

Tijdens de inspectie is gezien dat er een prettige sfeer heerst op de groep en de pedagogisch medewerkers op een positieve manier omgaan met de peuters. Door het aanbieden van activiteiten in diverse speelhoeken en het thematisch werken, wordt de ontwikkeling van de kinderen spelenderwijs gestimuleerd. Ook is in het rapport te lezen dat de ouders tevreden zijn over peuteropvang Bolleboos en dat de kinderen met plezier komen. Tot slot is door de inspecteur ook de kwaliteit van onze peuteropvang als goed beoordeeld. We werken met elkaar aan een voortdurende verbetering van onze kwaliteit en professionaliteit, onder andere door het volgen van verschillende scholingen.

De adviezen naar aanleiding van de inspectie nemen we mee om op die manier de kwaliteit van onze peuteropvang nog verder te verbeteren.